

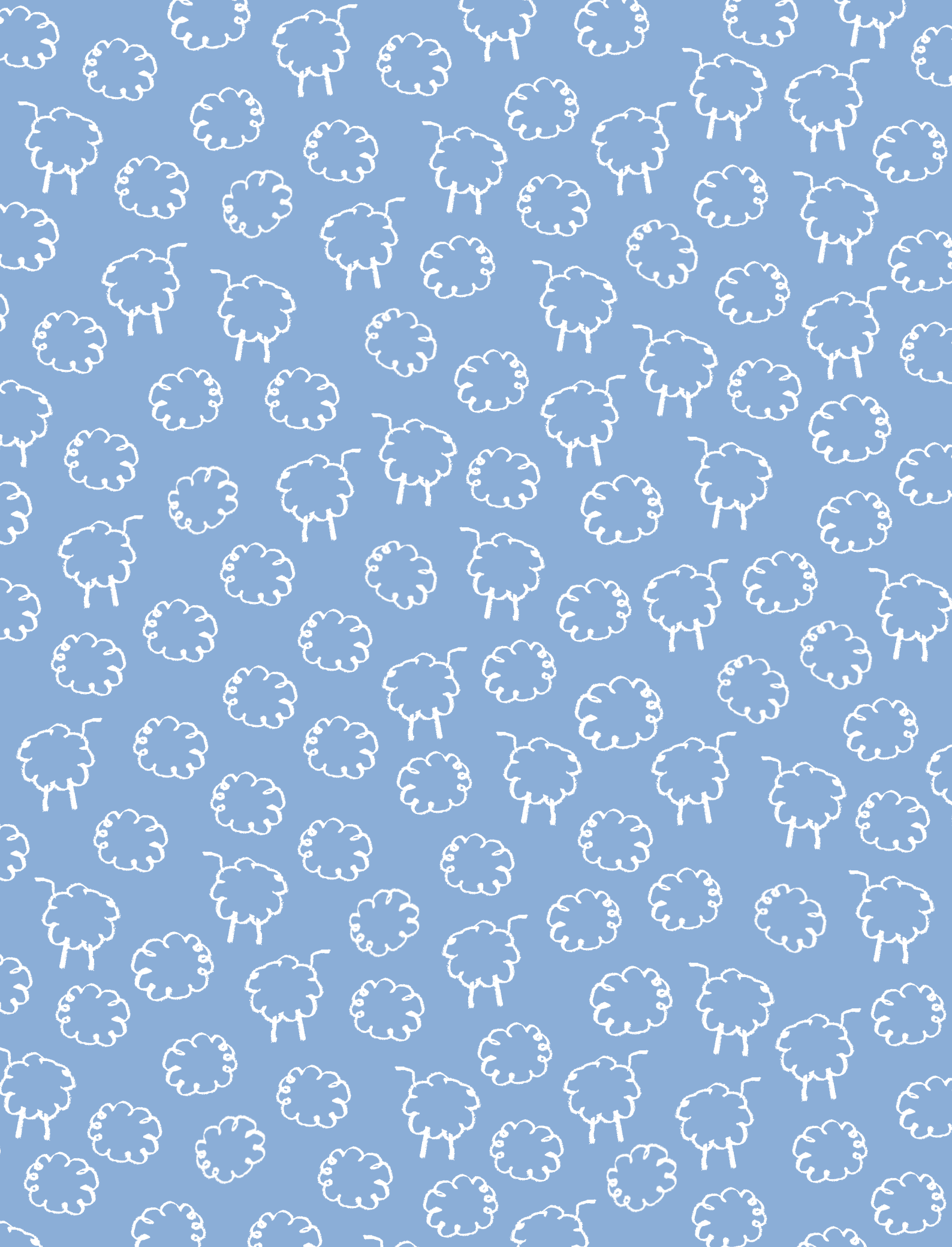

FÄRETT

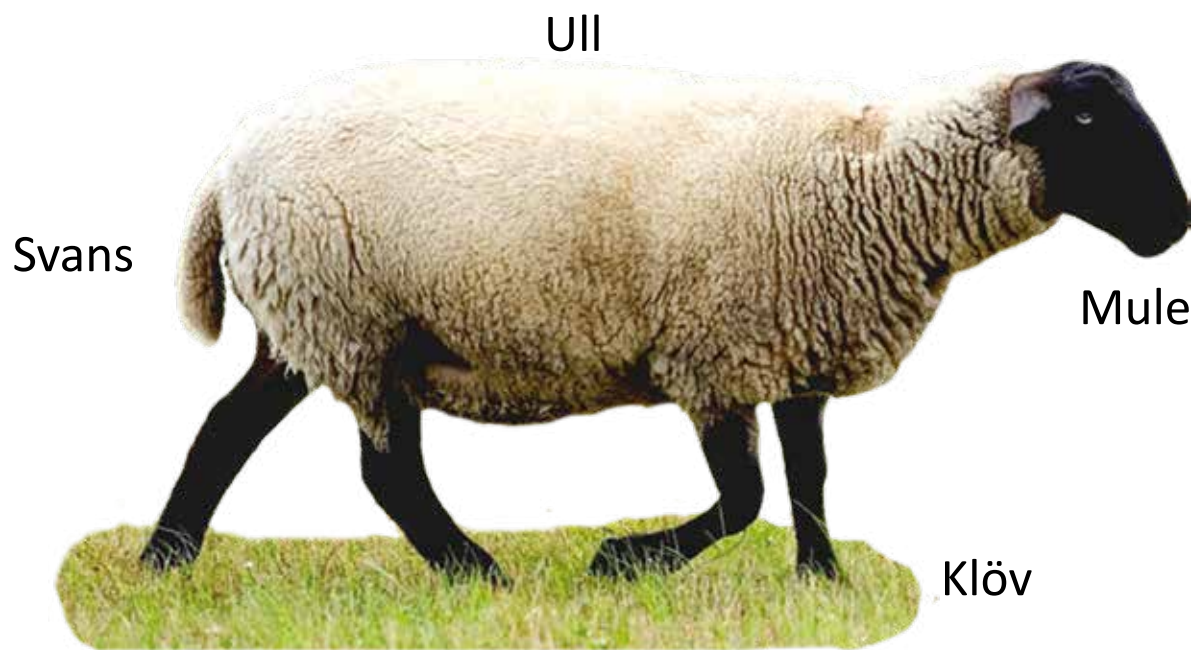
Bä!

Den här boken handlar om får. Fåret är ett trevligt djur. Ibland säger vi fårskalle om någon som vi tycker är dum. Kanske beror det på att fåret har svårt att bestämma själv. Ett får gör gärna som andra får gör.

Fårmamman kallas tacka.
Fårungarna kallas lamm.
Pappan kallas bagge.
Baggen brukar vakta sina får.

Lammen föds på våren. Tackan brukar få två till tre lamm. När lammen diar mjölk viftar de på svansen. Tackan och lammet känner igen varandra på lukten och på lätet. När fåren låter säger vi att de bräker.

Fåren vandrar hela tiden mot nya grästupor. Därför måste det nyfödda lammet lära sig gå redan efter en timme. Ibland händer det att tackan inte tar hand om sitt lamm. Då matar bonden lammet med nappflaska.

På sommaren går fåren ute både dag och natt. Fåren äter gräs, småbuskar och löv. De hjälper till att hålla landskapet öppet.

På vintern bor fåren i fårhuset. Då äter de ensilage (konserverat gräs), hö och havre. Det finns får som går ute på vintern också. Då får de mat av bonden.

Precis som kon har fåret fyra magar. Först sväljer fåret maten utan att tugga. Sedan åker maten upp i munnen igen. Då tuggar fåret maten. Det kallas att idissla.

Fårets päls kallas ull. Ullen är tjock och lite fet. Ullen hjälper fåren att hålla sig varma. När det regnar rinner vattendropparna av. Fåren blir inte blöta tack vare den feta ullen. Det finns grå, svarta, vita och bruna får.

För att vi ska få ull måste fåren klippas. Fåren klipps två gånger om året. Bonden använder en sorts rakapparat. Fåren tycker inte att det gör ont. Snart växer det ut ny ull.

Foto från Sundsvalls museums fotoarkiv. Fotograf: Maria Kihlbaum.

Av ullen görs tyger och kläder. Förr i tiden kardades ullen (kammades ullen ut) för hand och sedan spann man den till garn. Idag finns det maskiner som både kan göra garn, sticka tröjor och väva tyg.

Garn och tyg som är gjorda av ull kallas ylle.
Ylle är varmt och skönt.

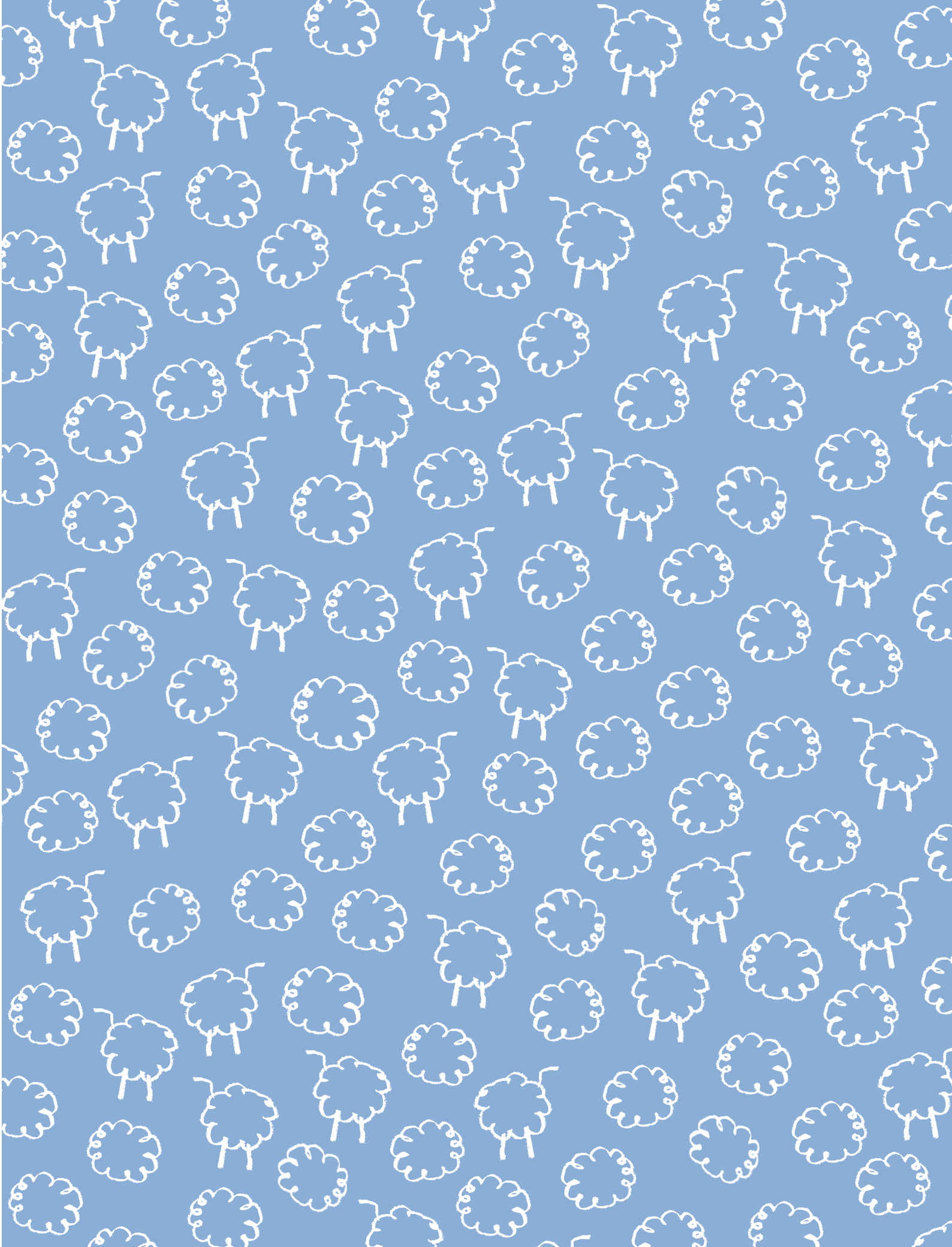

Fåret ger också mjölk. Det är sällan vi dricker fårmjölk. Oftast gör man fårost eller fetaost av mjölken.

Allt det här
får vi från fåret.

The 'MINIOR' logo is centered in a white semi-circular shape. The word 'MINIOR' is written in green, with the 'I' being yellow and topped with a yellow clover-like symbol. To the right of the word is a red cow icon.